

Drugo glavno zborovanje S. N. P. J. pred durmi.

Prihodnji torek, dne 5. septembra v jutro prične drugo glavno zborovanje "Slovenske narodne podporne jednote", ki se zaključuje dne 9. septembra z veliko ljudsko veselico s sodelovanjem del. pevskega zbora "Orel", v korist društvu Slaviji.

Rojaki na noge! Le kratki dnovi nas ločijo. Vzdrnite se in delujte vsak po svoji moči v prosep jednote, zaščitnice ameriških Slovencev na napredni podlagi. Ni naroda v Ameriki, ki bi z ozirom na napredok stal za nami. Radi tega moramo s podvojenim silo na delo, da dosežemo kmalu podvojene uspehe. Vsak delegat in pooblaščenec, ki bode na drugem glavnem zborovanju, si mora šteti v dolžnost, da bode deloval z vsemi svojimi silami v prosep jednote, ustanovitve novih društev, kjer jih do sedaj še ni. Zunanje delegate se prosi, da pridejo pravočasno v Chicago. Ako naznanijo pravočasno svoj prihod in železnico po kateri se bodo pripeljali, jih bode na kolodvoru pričakoval kak član jednote.

Društva, ki niso izvolila delegata ali pooblaščenca, naj pošljejo pismeno svoje predloge direktno na zborovanje, 587 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Do danes je 27 krajevnih društev poslalo še le 15 delegatov, 9 društev je menovalo pooblaščenca. Tri društva, ki še niso nič ukrenila v tem oziru, naj pa pošljejo pismene predloge.

Vsak zaveden rojak naj postane ud "Slov. narodne podporne jednote". Ako ta princip obvelja, tedaj bode jednota kmalu štela 3.000 članov, ali pa še več.

Z ustrajnim delom lahko dosežemo, da se tudi tam ustanovi krajevno društvo, kjer je le 10 zavednih rojakov.

Kdor bode tudi v bodoče kaj storil za "Slov. nar. podporno jednoto", si bo lahko svest, da je delal za napredok ameriških Slovencev. Tudi drugi bratje, Jugoslovani so dobro došli v jednoti.

Vse za "Slov. nar. podporno jednoto"!

Na svidenje 4. septembra v Chicagu! Na zdar!
John Stonich, M. Konda,
predsednik, tajnik.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Japonski mirovni zastopniki so baje izjavili, da opuste vojno odškodnino, ako Rusija plača za severni del otoka Sahalina odškodnino, katero bo določila mednarodna komisija. Ta predlog je poslanec Meyer predložil carju. Mogoče je sedaj, ako ruski car sprejme ta predlog, da se ustavi klanje na Daljnem Vztoku.

Kontreadmiral Kataoka poroča, da so majhne križarke, ki so rekonstruirale teren po reki Amur nazgor, učile ruski stražniški postaji Zarijev in Lazarevo.

Iz Guncu prelaza se poroča, da so Japonci do 10. avgusta le v raznih pohodnih opazovali teren. Večkrat je prišlo do majhnih prask med večjimi in manjšimi patroljami.

Obe armadi si stojita skoro isto tako nasproti, kakor lansko leto pred Liaofanom.

Rusija.

Na nekem shodu v mestni hiši v Moskvi, kateremu so prisostvovali vsi mestni uradniki in mestni

zupan, knez Galicin, se je sprejela resolucija, v kateri se pove jasno in odprto, da je konstitucionalna vlada le tedaj mogoča, ako se ruskemu narodu takoj podeli vse državljanske pravice: tiskovno in zborovalno svobodo, kakor tudi popolno svobodo govora.

Iz Moskve se poroča, da so v vojaštvu razkrili zaroto 26 oseb, med njimi tudi nekaj častnikov je bilo aretiranih.

V Varšavi so bile zopet velike demonstracije. Tri osebe so bile vstreljene, mnogo pa ranjenih. Tudi precej voz ulične železnice je bilo demoliranih, na mnogih krajih železniški tir razdejan, telegrafične žice pa porezane.

Položaj v baltičkih provincijah je čimdalje bolj opasen. Iz Kurlanda se poroča, da je bilo izvršenih mnogo političnih umorov. Socialni revolucionarji so posebno močni v Rigi, Revalu in Libavi. Osrednji odbor stranke izdaja natančne informacije o gibanju vojaških čet.

V Mitavi so delavci iz uradnih sob pometali carjeve slike in uradne pečate na ulico. Vsaj tako poroča policija.

Zverhijeva, guvernerja v Kurlandu je vlada odstavila, ker ni mogel v svojem področju vdušiti upor. V 26. občinah je ljudstvo porušilo vladna poslopja in vničilo imenike, na katerih so bile zapisane žrtve za odhod na Daljni Vztok. Skoro dve tretjini veleposestnikov sta zbežali iz Kurlanda na Švedsko ali v Nemčijo.

Nemški baroni v Kurlandu so najeli Čerkese za osebno stražo. Ves izvozni žitni promet v luke Črnega morja je vstavljen, ker je vlada odredila, da se morajo vozovi v slučaju mira vporabiti za prevoz vojakov v domovino, v slučaju vojne pa za prevoz vojakov na bojišče. Eksporteri bodo vsled te odredbe imeli velik gubitek, ker ne morejo izpolniti pogodb.

Kmečki nemiri se posebno širijo v Kavkazu. V okraju Gori so kmetje prisilili veleposestnike, da so v časnikih izjavili, da so prostovoljno dali zemljišča, ali pa da mesto četrtine pobirajo v bodoče le še desetino. Ker so se kmetje v vaši Intendantušan izrekli, da nočejo izročiti knezu Muhranskemu njegov delež žetve, so kozaki napadli neoborožene kmete in jih kakih 70 usmrtili. Zavrtno napadenim kmetom so kmalu prišli dobro oboroženi gorjanci na pomoč, ki so kozake poglivali v beg.

Kreta.

Vstaši so v bitki porazili neki ruski vojaški oddelek, ki bi imel v zvezi z angleškim, italijanskim in francoskim vojaštvom vzdržavati "status quo" na otoku. Rusi so imeli 20 mrtvecev, vstaši pa le 6.

Nemčija.

Tvrška Krupp v Esenu je dobila naročila za jeklene oklepne plošče in topove v vrednosti 45 milijonov mark. Vse kaže, da bode človek še precej časa živel kot zver.

Generalni štab izdeluje načrt za ustanovitev stalne kolonialne armade, da bode nemška vlada tem lažje zaslužnjevala narode v Afriki.

Iz Esena se poroča, da je končano izprtje stavbniških delavcev. Zastopniki delavcev in podjetniki so sprejeli stopnjevalno plačilno lestvico, katero je pa treba še le predložiti v ratifikacijo vsem organizacijam.

Cile.

Opozicijski časniki predbacivajo ministru zunanjih del, da je pri razpisavanju del za Arica-Lapaz železnice podpiral podjetnike iz Zdr. drž. Vsled tega je prišla na dnevni red v parlamentu tudi severoameriška nevarnost za južne a-

meriške republike. Razni govorniki so izjavili, da se je bolj bati Rooseveltove ekspanzivne politike, kakor pa evropskega imperializma. Govorili so resnico!

Angleško.

Iz Londona se poroča, da delavci v strahu pričakujejo zime v vseh večjih industrijskih krajih. Že sedaj je brezposebnost velika, ki pa narašča od dne do dne. Posebno v Londonu je beda velika, ker prihajajo brezposelni iz vseh krajev v mesto. Občno se domneva, da bode prišlo do nemirov, ako mestna uprava ne bode ničesar ukrenila za odstranitev bede. — Pač smešno! Vlada vedno stoka, da v kolonijah primanjkuje delavcev-naselnikov, doma ima pa ogromno armado brezposelnih delavcev. Ali ni to narobe svet?

Švedska.

Iz Stokholma se poroča, da švedski kralj Oskar nič več ne brani, da bi kak princ iz hiše Bernadotte sprejel norveško krono. Kralj si pač misli: Bolje je vrabec v roki, kakor golob na strehi!

Sedaj je le vprašanje, če se bodo tudi Norvežani strinjali z njegovimi nazori. Kdo ve?

Francija.

V Maroku so zaprli nekoga Bouziana, trgovca in francoskega državljanca. Francoska vlada zahteva, da mora sultan takoj izpustiti iz zaporu omenjenega trgovca. Temu se pa sultan upira. Francoska vlada je pa vsled tega odpora odredila, da se morajo kolonialne čete in brodogojve v Toulonu pripraviti za odhod v Maroko. Torej zopet novo klanje na obzorju!

Kitajsko.

V provinciji Jungan so zopet pričeli preganjati kristjane. Več francoskih misijonarskih postaj je porušeni, nekaj misijonarjev pa umorjenih. Francoski poslanec je radi teh nemirov vložil protest pri kitajski vladi.

Ameriške vesti.

Naskok na unijo črkostavcev.

Precejšnje število lastnikov tiskarn v Chicagu je sklenilo upeljati odprto delavnico. Organizirani črkostavci bodo najbrže na ta napad odgovorili s tem, da ne bodo delali skupno v eni delavnici z neorganiziranimi črkostavci.

"Odprta delavnica," ta ideal vseh podjetnikov in kapitalistov je največja nevarnost za unionizem. Organizirani in neorganizirani delavci naj bi skrbeli po kapitalističnih načelih, da bi čimdalje več garjevec delalo v delavnicih. Zavedni unionisti so uže zdavna spoznali, da bi bil to samomor strokovnih društev, ako bi priznali "odprto delavnico". Ali ta nakama se bode izjavila, dokler je še kaj zavednih delavcev v unijah.

Poobčinjenje promečnih sredstev.

Čikaški župan Dunne je te dni na shodu zastopnikov ameriških občin v Toledo živo bičal kapitaliste, ki z raznimi uhazanimi mahinacijami onemogočujejo poobčinjenje uličnih železnic v Chicagu in drugod. Povedal je, da so tem kapitalistom vse banke poslušne, da tako neomogočejo voljo ljudstva.

In to kar je župan Dunne povedal je resnica. Kapitalisti zabranjujejo z najbolj umazanimi sredstvi vsako koristonosno napravo za ljudstvo, ki le količjak diši po socializmu. Kapitalisti že vedo zakaj? Prislina delavnica polna!

Prislina delavnica v Chicagu je prenapolnena. Uradno se poroča, da je v tej hiši, ki je produkt današnje moderne človeške družbe, 2.000

oseb, in sicer 138 oseb ženskega spola, 423 dečkov in 1449 odraslih mož, daši je ta "kulturni" zavod pripravljen le za 1.500 oseb. Da bi bilo za nove došlece dovolj prostora v temu zverinjaku, je vodja zavoda predlagal županu Dunnu, naj pomilosti prisiljenca, ki so kaznovani radi majhnih kaznivih dejanj, pijančevanja, pretepa, nerodnega obnašanja itd. Še nikdar ni bilo v prisilni delavnici zaprtih toliko oseb, kakor dandanes. Pač, le žalosten dokaz, kako v današnji človeški družbi človeški rod propada.

Nenasitni pekovski mojstri.

Na zborovanju pekovskih mojstrov v New Yorku je predsednik mojsterske zaveze g. Abbot izrekel, da se pekovskim mojstrom godi grozna krivica, ker zakon ne dovoli, da bi se dečki pod 16. letom učili pekovske obrti in ker se nočno delo prepoveduje pod 18. letom. Mojstri so pa izvajanju svojega predsednika burno pritrjevali, ker jih skomina po izkoriščanju otrok, da bi tem lažje znižali plače in redili svoje že tako predebele trebuhe.

Junaški čini?

Collins, novi policijski načelnik v Chicagu, se pripravlja za nove junaske čine. "Tribune" piše o novemu policijskemu junaku naslednje: "Napovedal je vojno vsem postopacem, ki podpirajo cestne vogle v Chicagu. Ta vojna je boj proti izvirku hudodelstva. Policijski uradniki imajo pravico radi pohajkovanja aretirati vsako osebo, ki se klati po čikaških ulicah. Postopacem, kateremu je navadno rekel policaj, da naj se odstrani, sedaj preti aretacija. Vsaki postopac bode kaznovan, ki se ne more izkazati, da ima dovolj sredstev za ekzistenco."

Izraz veselja lista "Tribune" o novem ukazu policijskega načelnika je malce prezgodaj. Ta ukaz bode zadel le brezposelne delavce, ki nimajo toliko denarja, da bi plačali prenočišče. Pravi lopovi, roparski morilci, ki navadno nastopajo v elegantni obleki, bodo pa še v bodoče neomejeno izvrševali roparsko obrt, napadali in morili bodo mirne pasante, kakor doslej!

Žalostno, a resnično!

Zdravstveni urad mesta New York je med 14.000 otrok, katere je preiskal, našel 6.000 otrok bolnih, ki so potrebni zdravniške pomoči.

Tako zgleda civilizacija v današnji kapitalistični človeški družbi. Dneve, milijonarke ustanovljajo varstvena društva za živali, klube za preživljenje ptic po zemji in to delo potem puste v kapitalističnih časnikih razglasiti kot milosrdno delo. Ptice se preskrbuje z hrano, bolnemu psičku ali konju se pošlje zdravnik, otroke delavcev se pa pusti umirati brez zdravniške pomoči.

In temu je kriv današnji gospodarski sistem, katerega zagovarjajo tudi nekateri slovenski časnikarji v Ameriki, ki so se v klečeplaztvu že tako daleč ponižali, da ne čutijo robskih spon, v katere so vkovani.

Lopova Martina podpirajo unijski delavci.

Iz Wilkesbarre-a, Pa., se poroča, da je John Mitchell v nekem govoru pred 5.000 premogarji spominjal se zloglasnega šerifa Jamesa Martina, ki je leta 1897 po svojih podlih kreaturah vstrelil 17 stavkujočih premogarjev. John Mitchell je rekel: "Zadnjo soboto sem obiskal Lattimer, kjer sem se znova spominjal grozne žaloigre, ki se je dovršila pred osmimi leti. 17 mož je bilo takrat zavrtno vstreljenih.

Največji lopov dotične žaloigre dobiva sedaj plačo kot rudniški inšpektor in se sedaj zopet poganja za to službo. Žal, da moram konstatirati, da tudi unijski delavci podpirajo njegovo kandidaturo. Najbrže ne vedo, kaj delajo. Jaz ne razumem, da zamore kak član unije podpirati tega človeka. Noben pošten državljani bi ne smel občeovati s človekom, ki je to šerifsko tolpo vodil pri Lattimeru."

Tudi mi se popolnoma strinjamo v tem oziru z Mitchellom, daši odprto priznamo, da Mitchell malokedaj tako odprto govori. Nobeden zaveden slovenski premogar ne bo glasoval za morilca Martina, ako hoče, da mu njegovi tovariši ne bodo kličali v obraz izdajalec.

Stavka lesnih delavcev v Chicagu.

Stavka lesnih delavcev v Chicagu, ki se je pričela z dnem 1. julija t. l. in je obsegala 2.300 organiziranih delavcev, je končana. Nova pogodba je sklenjena za tri leta. Prve dve leti se plačuje 28c. na uro, tretjo leto pa se zviša plača mizarjem in delavcem pri strojih za en c. na uro, izdelavcem pa za en c. in pol.

Tudi v tej stavki niso dosegli delavci popolnoma vse, kar so zahtevali. Največ je temu krivo, ker se pogodba z delodajalci pozno konča, ko tvorničarji niso preobleženi z delom in ker organizacije niso centralizirane v evropskem smislu, torej je tud nastop vseh organiziranih delavcev nemogoč napram izborni centralistično organiziranim delodajalcem.

Priznati pa moramo, da so se slovenski organizirani lesni delavci v Chicagu, katerih je nad sto, vrlo držali, da med njimi ni bilo niti enega garjevca, da so vestno in točno opravljali stražarsko službo okoli tvornic, da je bilo težko vsled njih vestne službe vtihotapiti garjevce v tvornico.

Slovenske organizirane lesne delavce priporočamo vsem slovenskim delavcem v Ameriki za zgled delavske solidarnosti in elitne čete za obrambo delavskih interesov na gospodarskem polju.

"Dobrodelni" Rockefeller?

Vsi kapitalistični časniki pojejo slavo Rockefelleru, češ, da je podaril čikaški Harvard univerzi 50 milijonov dolarjev.

Mi radi priznamo, da je Rockefeller res izročil ta dar univerzi, ker se z druge strani poroča, da je Rockefeller znjzal delavcem v oljarnah njihov dnevni zaslužek od \$1.50 na \$1.25.

Kedaj je še Rockefeller kaj dal, da ni napravil dobička??

Nov škandal v Chicagu!

Zopet se neča širša javnost v Chicagu z novim škandalom. Družba, ki je pod mestom Chicago zvršila razne predore za prevažanje tovarnega blaga s kolodvora na kolodvor, je svoje delo zvršila po izpovedbi izvedencev pomanjkljivo, poleg si je pa s podkupovanjem in raznimi sleparstvi prisvojila razne privilegije.

Čikaški župan pa pravi, da mesto ne bo vzlic protokolu inženirjev napravilo proti družbi sodnijskih korakov. Poročilo se bo položilo v omaro in bode tam poleg drugih poročil o sleparstvu, korupciji itd. spalo spanje pravičnega.

Mi ne vemo, kaj je temu vzrok? Pač čudno je, da se proti bogati in vplivni družbi ne nastopi sodnijskim potom?

Listu v podporo.

Ker je g. Sakserja sunil pod rebra, da se zdaj drži na eno stran 10c; da biga še kdo na drugo stran, da bi se vzravnal 15c.

Po' začrtani poti naprej!

Marsikateri delavec si domišlja, da je s svojo glasovnico odločeval, kedo bo predsednik republike, guverner države ali okrajni šerif. Nevedni delavec se celo veseli, da je prista tiste stranke, ki je sijajno zmaga, koje voditelji po dokončani zmagi sede pri polnih skledah. Ob tacihih prilikah si domišlja nezavedni delavec, da je enak predsedniku, da ima iste pravice v državi, kakor vsaki drugi državljani. Pri tem pa pozabi popolnoma na svoj lasten položaj.

V tacihih sanjah se ziblje nezavedni delavec, dasi ne ve, če bode mogel še drugi dan pošteno zaslužiti kruha za sebe in svojo družino. On se ne zaveda, da mora težko delati in sicer ne tako, kakor on hoče, ampak tako, kakor mu drugi vele- vajo.

In kdo je temu največ kriv, da so za delavce dandanes razmere tako slabe, da se ga izrablja pri volitvah kot neumno živino. Ali ni to največ zakrivilo današnje proizvajanje v korist posameznikov?

Če je tako, potem naj delavec ne skrbi samo, kdo bo prihodnji guverner, ampak naj skrbi v prvi vrsti za svojo ekzistenco, za človeške življenjske razmere, da ne bode treba njemu, njegovi ženi in deci stradati in hoditi v strgani obleki.

Vsaki delavec naj se pridruži socialistični stranki, ki se bojuje za enake pravice vseh ljudi na političnem in gospodarskem polju, ki se bojuje za pravico in resnico — za ureditve svobode, enakosti in bratstva.

Delavci ne potrebujejo guvernerjev in policajev, da jih pošljejo v ječo, ako zahtevajo človeških pravic, in boljših življenjskih razmer. Delavci potrebujejo kruha, pošteno obleko in čedna stanovanja — sploh človeku dostojno življenje.

To vse se da le doseči, ako delavci z vso silo vstopijo za prepotod današnje kapitalistične človeške družbe, da se današnji kapitalistični sistem pridelovanja nadomesti s socialističnim, ker so v socialistični človeški družbi kot proizvajalci deležni vseh dohodkov iz proizvajalnih zavodov ali tvornic ljudstva.

Za spekulate, finančnike, banirke, advokate, farje, politikarje, sleparje in druge parasite raznih vrst ne bo mesta v socialistični človeški družbi, ako ne bodo hoteli z drugimi delavci pošteno delati. Kdor ne dela, ta naj tudi ne je, bode geslo v socialistični človeški družbi.

Taka človeška družba, pa nekaterim katilinaricnim ekzistencam v New Yorku ni všeč, ki se maste o žuljih drugih, radi tega so rekli, da tak človek ni vreden da živi, ki se bojuje za to, da bodo morali razni postopači, lenuhi in sleparji tudi delati.

Ali vzlic tem psovkam, s katerimi nas obmetavajo te katilinaricne ekzistence, se je pričelo med slovenskimi delavci v Ameriki, ki si s trdim delom služijo svoj vsakdanji kruh, svitati. Armada raznih slovenskih čelavec raste od dne do dne, število nezavednih čelavec se pa krči. In to vprav jezi te katilinaricne ekzistence v New Yorku, ki spekulirajo na ljudsko neumnost, da bljujejo ognjo in žveplo na nas.

Ali mi se tem psovkam le smeje- mo, ker stojimo previsoko, da bi nas doseglo blato, katero mečejo v nas.

Naj psujejo in zmryajo kolikor hočejo, mi bomo korakali po začrtani poti naprej, dokler se ne zdrobe suženjske verige, ki oklepajo dandanes delavce, dokler se ne uredničajo naši ideali, ki se zrcalijo v svobodi, enakosti in bratstvu.

Na naši poti, ki vodi v pravo človekoljubje, bomo vstrajali in izrabili vsa sredstva: obstoječe zakone, časnikarstvo, knjižice, volilni listek itd., dokler ne dosežemo naših ciljev — socialistično človeško družbo.

Omega.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

I.

— V zmoti ste, gospod kanonik, je ugovarjal dr. Rus. Ne gre se tu za avstrijski patriotizem, nego za to, da že neha popolna brezpravnost naroda v habsburški državi, ta človeški, vse ubijajoči absolutizem. Naše upanje je, da se sedanje neznozne razmere ne bodo moge vzdržati, če zmagajo Francozi in zato simpatiziramo z njimi v svesti, da sedanji boj med Avstrijo in med Francijo ni samo vojna med dvema državama, nego da je to dvo- boj med Habsburžani, kot prvobor- teljni reakcije, in med francoskim narodom, kot nositeljem demokratične ideje.

— Vse prav, je černo menil kanonik baron Taufferer, ali meni se vendar zdi, da pri Vas ni več tiste zvestobe, kakor bi jo morali go- jiti. Republikanci ste! In obrniviši se do Podobnikovega sina je stari duhovnik dostavil: Posebno vi, gos- pold Konrad, ste se v Padovi nav- zeli kaj čudnih nazorov.

Konrad Podobnik je bil nena- vradno zal, visokorasel mladenič. Ko ga je stari kanonik na pol šal- livo na pol žalostno apostrofiral, se je obrnil k njemu in mu odkri- tosrčno pogledal v oči.

— Svojih nazorov ne prikrivam, gospod kanonik, je rekel Konrad Podobnik. Narodi v Avstriji smo le sredstvo za dosego nam popolnoma tujih namenov. Za te namene mora- mo živeti in krvaveti. In kako žal- ostno in nevedno je življenje teh narodov. Naše oblasti bi rade vse življenje napravile kar mogoče po- dobno življenje v kaznilnicah. Narodi so brez moči in brez veljave v državi. Ali se je vzpričo temu ču- diti, da se je ohladila njih ljubezen do države in da upirajo svoje po- gledi drugam?

— Jaz vam ne morem pritrditi, je menil kanonik. Oblasti so postavl- jene od Boga, njim moramo biti pokorni in zvesti v vsakem slučaju in brezpogojno, tudi tedaj, če nam store krivico.

— Ti nazori so prišli ob veljavo tisti dan, ko je padla bastila, je od- govoril Konrad Podobnik. Vsa moč in vsa oblast izhaja edino iz naroda; narod jo podeli, narod jo tudi lahko vzame in če treba tudi s silo.

— Na ta način vi torej odobrate, da so Angleži svoj čas kralja Karola I. obsodili na smrt in da so Francozi kralja Ludovika XVI. ob- glavili? Zavladala je tišina, kakor bi bilo vse strah, da se Konrad Po- podobnik osmeli na to vprašanje do- ločno odgovoriti.

— Bila je pravična in zaslužena kazen, ki je zadela ta kralja, je zdaj rekel Konrad. Oba ta kralja sta zlorabila svojo oblast...

— Tako govorjenje je brezbož- no, se je razjezil kanonik baron Taufferer. Vi ste pravi sin revolucije, pravi jakobinec. Puntarski duh vas je prevzel, a pazite, da vas ne zadene kazen božja.

— Prepričan sem, da je moje mnenje pravo, in prepričan tudi, da zmagajo velike ideje, katerih nosi- teljica je francoska armada, je Konrad mirno zavrnil razburjene- ga kanonika; molče, nekako pre- strašeno so mu pritrjevali drugi, stari Anton Podobnik pa je skrivaj stisnil roko svojega sina in mu za- šepetal na uho: Dobro si se držal!

— Katera načela bodo končno zmagala, to je v božjih rokah, je čez nekaj časa zopet povzel kano- nik baron Taufferer. Moje prepri- čanje je, da bi morali mi zvesti o- stati državi in dinastiji, četudi smo nezadovoljni z vladajočimi razme- rami.

— Tako je, se je rogal Andrej Kopitar. Jaz tudi zahtevam, da vsak paglavec poljubi šibo, s kate- ro sem ga naklestil.

— Tudi jaz umejem — je dejal Konrad — da se kak narod ne iz- neveri, dasi ni zadovoljen. A to so redke izjeme. Angleška kraljica E- lizabeta je Puritanca neusmiljeno preganjala, a še oni, ki jih je vrgla

v ječo, so ji ostali zvesti. Zgodilo se je, da je bila nekemu Puritanu na povelje kraljice odsekana desna roka. Ko je krvnik opravil svoje delo, je mož z levo roko zamahnil s svojim klobukom in zaklical: Bog živi kraljico! Ali pa vesta, kaj je bil izvor tej zvestobi? Prepriča- nje, da dela kraljica edinole za čast, za srečo in za blagor naroda. To pa odkrito poyem, ko bi meni danes odsekali desno roko —

V tem trenutku je pritekla v sobo gostilničarjeva hči in zaklica- la: Francozi so spet tu! Ravnokar so prišli; deset mož jih je!

Hipoma je bila vsa družba po konci in je hitela iz gostilne ter čez čevljarški most na Mestni trg. Francozi vojaki so bili res prišli, da preskrbe stanovališča za arma- do. Za prenočišče so se oglasili na rotovžu in se ravno dogovarjali z mestnimi stražarji, ko jih je dohi- tela družba iz Božičeve gostilne.

— Kdaj pride armada?

— Pojutrišnjem!

Tedaj pa se je Andrej Kopitar postavil na rotovške stopnice in z mogočnim glasom je zapel v jasno pomladansko noč:

...Allons enfants de la Patrie

Le jour de gloire est arrivé...

In tedaj so se vsi navzočniki odk- rili in gromovito je orila marze- ljeza čez mirno mesto. To je bilo prvokrat, da se je v Ljubljani oči- tno pela himna revolucije.

II.

Komaj se je dne 2. aprila 1797. zdanilo, že je bila vsa Ljubljana pokonci. Z vseh strani so drli lju- dje na Mestni trg in na Novi trg ter nestrpno pričakovali prihoda Francozov; drugi so šli še dalje na Tržaško cesto in do Viča zmagov- alnem nasproti.

Nakrat so zapele trombe in čulo se je peketanje konj. Prijedile so predstraže. Kmalu so jim sledili večji oddelki vojaštva, ki so se raz-

postavili po glavnih ulicah in tr- gih. In potem se je začel iz daljave zamolkel šum in bobnanje in sliša- lo piskanje piskačev. Zopet so za- donele trombe, zabliskalo je orožje, pokazale so se plapolajoče zastave in armada francoske republike z ge- neralom Bernadottom na čelu je primarsirala v Ljubljano. Krdelo je sledilo krdelu: zdaj pešaki, zdaj konjeniki, zdaj topničarji, in v kratkem času je bila Ljubljana po- dobna vojaškemu taboru.

Molče je prebivalstvo sprejelo zmagovalce in splošen je bil strah, da je od teh silnih množic pričako- vati najhujšega. Skoro sami divje izgledajoči možje, v zamazanih in podrapanih oblekah, od dolgega vojskovanja in njegovih naporov utrujeni, od solca ožgani, vidno gladni in žejni, so bili sedaj gospo- darji mesta, ki že od turških zajez- dov ni videlo v svojem obzidju tu- je armade. Vzpričo te armade je u- tripalo srce tudi tistim, ki so bili Francoze z veseljem pričakovali.

General Bernadotte je s svojim štabom jahal pred rotovž, kjer so

ga pričakovali mestni odborniki in se mu poklonili. V njih imenu je spregovoril nekaj besedi tovarnar Desselbrunner, edini mestni oče, ki je bil vsaj deloma zmožen franco- skega jezika. General Bernadotte je na krapko odgovoril in potem od- jahal v škofijo, kjer je bilo pri- pravljeno stanovališče za francoske generale. V trenutku, ko je general Bernadotte pogljal konja, se je z okna Damjanove hiše (kjer je se- daj mestna hranilnica) zaslišal klic: Vive la république! Kakor bi trenil je iz tisocev grl francoskih vojakov zadonel navdušeni od- zdrav: Vive le république! General Bernadotte pa se je obrnil proti oknu, odkoder je prišel prvi klic, in vojaško pozdravil tam stoječi ose- bi, Konrada Podobnika in črnolaso Maro, šele kachi 13 let staro hčer- ko veletržca Damjana.

Mara in Konrad sta zazarela ve- selja, stari Damjan pa se je obrnil h Kopitarju in rekel:

— Tu se vidi, da ta armada ve, zakaj gre v boj, medtem ko store avstrijski vojniki svojo dolžnost le- ker morajo. (Dalje prihodnjik.)

Gospod JOHN STEFANICH

naznanja slovenskemu ob- činstvu, da je sedaj vpos- len pri

Yondorf Bros

365 367 Blue Island Avenue Chicago, Illinois

in bode vesel, ako ga njegovi stari in novi prijatelji obiščejo. On jim bode postregel vedno z najboljšimi oblekami, klobuki, itd. po primerno nizkih cenah.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmō- nostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, kte- rih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

Dragi gosp. doktor iz Universal Me- dical Instituta v New Yorku.

Srčno se Vam zahvaljujem za Vaša uspešna zdravila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka oz- dravili popolnoma po jednemesečnem zdravljenju, dasi mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenjšo zahvalo. Zajedno Vas pooblašam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko moje in mojega de- teta. Zagotavljam Vas da Vas hočem pripraviti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezni.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutilsky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravnajo po nasvetu dotičnega zdravnika specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialist predpiše ravno ista zdravila, ktera je vže prej stoterum bolnikom jednake vrste poslal z dobrim uspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku oseбно ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja „Static“. Ta stroj učinja izvrstno in zdravi: rev- matizem, gobe, nervoziteto, impotenco, ter oslabe- lost organizma.

ČAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAV- LLENJE VAŠE BOLEZNI V KRATKEM ČASU.

NASLOV:

Universal Medical Institute,
30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

ONE URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6 ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure svecer. — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrujem s tem drage volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otrpne- nju križa, tako, da mi je bilo življenje nepresvano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po jedno- mesečnem uživanju zdravil, ktere sem prejel od Universal Medical Instituta.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dok- kaz moje udanosti in visokega spoštova- nja zdravniške vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobči to pismo z mojo sliko po časopisih.

V znak zahvale srčno udani Frank Tulliovič, — Springfield Ave, Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano v mojej prisotnosti 8. septembra leta 1905. Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

Ne izgublajte časa po nepotrebnem.

Ako bivate daleč, naj si bode tu ali tam, pi- šite to v svojem jeziku; opišite kar najbolj na- tančno Vašo bolezen in mi Vam pošljemo zdra- vila po „Express“ in z vsemi določili in nasveti v vsakteri vkraj Združenih držav, Meksike in Ka- nade.

Zdravila sprejmite s trdnim prepričanjem, ker ona Vam donajajo srečo in blagostanje k Vašej družini.

Razrušujoče tendence.

Kdor hoče uresničiti nove cilje, nove nazore, ta ne sme soditi staro, široko, izhujeno pot. Star pregovor Jugoslovanov se glasi: Ne toči novega vina v stari meh.

Kdor gradi novo družabno gradnjo, ta naj se varuje starih, trhljih ruševin, ta naj se varuje razpadajočega kamena pri gradnji nove stavbe. S tem bi se zanesla v novo stavbo le nevarnost, da se stavba zopet kmalu zruši.

To pomeni, da se duhovi ne dajo revolucionirati s sredstvi, katere nam nudijo ali priporočajo obstoječe institucije. Ako bi hoteli izrabiti le to v revolucioniranje duhov, kar kapitalisti pripoznajo za dobro ali kar nam dovolijo za uporabo, tedaj to toliko pomeni, kakor če bi se strinjali s sedanjim obstoječim družabnim redom.

Vsaka preosnova družabnih razmer je v očeh mogočnejšev proti postavnosti, kajti obstoječi zakoni so le v to svrhu tukaj, da stare, preosnovne potrebne razmere hranijo. Ali to ne velja le za paragrafe zakonika, ampak za moralno naziranje. Sedanja morala služi mogočnejšem isto tako za udo, kakor vera, s katero brzda ljudstvo, katero sili k luči. Radi tega so zaščitniki današnje družbe na debelo namazani z moralno pomado in dajejo ljudstvu "dobre moralne zglede", ki pa niso nič drugega, ako se jih pogleda pod drobnogledom, kot hinavstvo in farizejstvo.

Pri tem se gre le za to, da se ljudska masa ne odvadi moliti malikov in fetišev. Ako ljudska masa topo gleda te simbole, ki so izpostavljeni v čaščenje, potem so gospodujoči sloji zadovoljni, ker vedo, da ura obračuna še ni prišla. Radi tega imenujejo tudi gospodujoči sloji vsakega človeka, ki se smeji njihovim družabnim, verskim in moralnim malikom, navadnega hudodelca.

Ako nam je v resnici resno z revolucioniranjem duhov, potem moramo zapisati na svoj prapor, da ne rešpektiramo nič, kar se ne strinja z našimi nazori.

Marsikateri malik stoji le na ilovnatih nogah in treba je le majhnega paha, da pade na tla in se razbije.

Ali pozabitj ne smemo, da so najbolj nevarni tisti maliki, ki hodijo po zemlji, da so ti maliki mnogo bolj nevarni, kakor stari bradati gospod nad oblaki, ki sprejema v službo brezposelne bogove.

Ta le mrtvim preti s peklom in hudicem, meitem ko posvetni maliki prete z ječami, vislicami itd. že na tem svetu.

Kako visoko se ceni marsikateri-krat sodbo sodnika, dasiravno so mu jo narekali prav navadni, vsakdanji, nizki čuti. Dostikrat sedi na sodnijskem stolcu tudi kaka hladna rutinirana oseba, dasiravno jo vse hvali za vzor nepodkupljivosti.

Ako bi ne bil rešpekt pred sodnijskim malikom le umetno izdelan, od kod naj potem ljudje tega malika tako rešpektirajo? Kdo more o današnjih pravnih institucijah kaj drugega trditi, kakor da so le radi tega tu, da se vzdržuje krivična človeška družba, da se vzdržuje današnji nered. Kako žalostno je, ako siromaki dandanes iščejo svojih pravic pred sodiščem. To je isto, če bi kdo ovcí volka priporočil za prijatelja.

Drugi malik v današnji človeški družbi je zasebna lastnina.

V tem oziru oglejmo si le kako veliko delavsko stavko. V podporni blagajni ni več denarja! Sedaj morajo stradati delavci, njih žene, njih otroci, dasi so desetletja proizvajali jestvine in čeravno so vsa skladišča polna jestvin. In kakaj? No, ker so po nazorih današnje človeške družbe te jestvine zasebna last in kdor se jih dotakne brez dovoljenja lastnika, je po današnjih nazorih tat, ropar.

Stavkujoči pek, ki je še včeraj pekel kruh, bi bil danes tat, ako bi si le kosček kruha prisvojil brez dovoljenja lastnika.

Vsi meščanski listi bi pa pisali o ljudski demoralizaciji. To vstvarja

svetost lastnine. To ni malik, ki je morda napolnjen z žaganjem, ampak to je malik, ki piše ljudstvu kri in mozeg. Še le ob smrtni uri tega malika se bode lahko govorilo o zmagi človekoljubja.

M. B.

Socializem in naobrazba.

Ako zastopniki kapitalističnega družabnega reda glede političnega naziranja nasprotujejo drug drugemu, ako so si glede veroizpovedanja v laseh, ako so na gospodarskem polju v nasprotstvu, vendar so v eni zadevi složni — složni so v boju proti socialistom.

Svobodomiselní kapitalist se druži z versko fanatičnim tvorničarjem, radikalni demokrat postane prijatelj konservativnega republikanca, revolucionarni teoretik vede o razvoju poda prijateljski roko nazadnjaku, ako je treba udrti po socialistih.

Odkod izvira prijateljstvo teh nasprotnikov? Kaj jih druži, kedar se gre proti socialistom?

Skrb za njih lastnino! Boje se, da ne bi izgubili svoj ugled, kate-rega uživajo v kapitalistični človeški družbi.

Sicer je tudi mej zastopniki kapitalistične družbe nekaj tako zvanih radikalev, ki radi ljubkujejo s socialisti, da bi svojemu stremljenju utisnili reformatorski pečat. Te vrste ljudje se učijo pri socialistih, da si potem ustvarijo lastne pojmove o socializmu, in sicer vedno tako, da so jim v korist. Ako je pa treba, da označijo svoje stališče glede prestvaritve današnje korumpirane družbe, tedaj pa ti gospodje niso več socialisti.

In vendar so vprav njih opazke, govori ali spisi, ki se tičejo gospodarskih vprašanj, podobni socialističnemu naziranju.

Inveti smo že radikalne političarje, svobodoumne modrijane predno se nastopili moderni socialisti. Socialisti so pa še le nastopili, ko se je porodil novodobni delavski razred, in le ta je socialist, kdor se bojuje za podružabljenje proizvodjalnih sredstev.

Naj meščanski, svobodomiselní reformatorji še tako vsiljujejo socialistom razne etične, politične in iktuelne naloge, naj socialisti tudi sprejmejo v svoj delokrog te naloge, vendar delo teh reformatorjev ni socialistično v pravem pomenu besede, ampak le toliko, v kolikor se zrealijo v tem gospodarsko koristi zgodovinsko nastalega delavskega razreda.

Naj bodo simpatije teh reformatorjev za socialistično gibanje še tako velike, vendar se spremene v prazen nič, ako se gre za vpropastenje današnje družbe, v kateri žanjejo le bogati postopači in potepuhi.

Mi dobimo podporo, ako protestiramo proti nesramnemu izkoriščanju potjetnikov in korupciji v drž. in družini javnih uradih, ako napadamo razsirjevalce verskih bajk. Podpirajo nas, ako moralnim hinavcem potegnemo krinko raz obraze, ako hlinjeni patriotizem pokažemo v pravi luči.

Ako pa mi hočemo izruvat zlo s korenino, ako delavnemu ljudstvu povemo, da se mora organizirati kot razred in na podlagi razrednega boja izvojevati si zmagoto, tedaj nas ti meščanski zavezniki takoj zapuste.

Mi gotovo ne trdimo, da delo teh iktuelnih revolucionarcev in reformatorjev glede naobrazbe ni nič vredno. Ali resnici na ljubo povemo odprto, da mi nimamo vzroka zatajevati končne cilje socializma, ako se ti gospodje ne strinjajo z našimi gospodarskimi nauki.

Socialisti vemo, da je potrebno, da ljudstvo socialistične nauke v sebe vsesa, da prične samo misliti, da se ne da voditi po voditeljih, ako hočemo zrušiti današnjo človeško družbo.

V ta namen pa socialisti izdajajo nebroj časnikov, knjizic, letakov in knjig v vseh kulturnih jezikih. — Teci potrebujejo vladarje, izobraženo ljudstvo se pa lahko samo vlada!

DNEVNI KURZ.

100 kron aystr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Tret in Roko.

Parniki plujejo iz New Yorka:

Slavonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,605 ton) dne 29. avg. t. l. Pannonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 9,851 ton) dne 19. sep. t. l.

Kasneje odpluje vsakih 14 dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozno listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago. Se iščejo agentje!

Slovenci, če imate opravke v mestu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O. Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek. **Naročeno kosilo 15. centov.**

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pisma pojasnila brezplačno proti odškodnini poštnine.

William Sitter

26 Franklin Extension Lakewood, Ohio.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače—najboljše in najfinejše unijske smodke. **Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.**

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

NIMATE MOČI?

Se-li počutite opešanega, se li hitro utrudite po vsakem naporu, vam-li telesni organi ne opravljajo svojih dolžnostij, ali trpite vsled glavobola, bolesi v križu, vrtoglavosti in splošne opešanosti? Zdrava pamet vam pove, da mora biti nekaj narobe z vami. Vi potrebujete okreplila. Ako vas je kaka bolezen pustila onemogle ali pa se že poznajo na vas sledovi starosti, tedaj ne morete dobiti boljše stvari, da vas ukrepi, vam povrne prejšnjo moč in čilost, oživi vašo kri in vsak organ vašega telesa kot je

SEVEROV

BALZAM

ŽIVLJENJA

Cena 75 centov.

"Moj priletni oče postaja z vsakim dnem močnejši kot posledica rabe vašega čudovitega balzama življenja. Zdi se, da je ta lek pravi vir mladosti.

MARIE TVRZNIK, Wallace, Mich.

"Dasi je bil, naš sin dolgo časa bolan in je zelo opešal, vendar ga je Važ balzam življenja spet k malu spravil na noge, ter se Vam s tem srečno zahvaljujeva.

JOHN BORTEL in soproga, Green Bay, Wis."

Nevarnost

dostikrat tiči v mali bolesi v križu, ker zna pomeniti, da se nabira v telesu vodna kislina, ki vodi do Bright-ove bolezni.

Severov lek za ledvice in jetra

vam bo vstavil boleost in bo ojačil prizadete organe. Cena 75c in \$1.25.

Nočni zrak

ni dober za ljudi s slabimi pljuči. Prehlad, bolehavost pljuči in kašelj zna biti posledica malemu izpostavljenju nočnemu vzduhu.

Severov balzam za pljuča

je najvspešnejša straža proti temu. Uživate ga ob času. Cena 25c in 50c.

Hitrost.

Hitro ozdravljenje je zagotovljeno onim, ki trpe vsled boleznega glavobola ali pa vsled glabobola, nastalega iz zaprtega želodca s pomočjo

Severovih oblatov zoper glavobol in nevralgijo

Imejte jih zmiraj pri roki—eno škatljico in oprostili se bodede te navadne bolesi.—25c

Dobri časi.

Ob žetvi bi moral biti okus vsakega jako dober. Nikdar ne morete imeti dobrih časov, ako nimate okusa do tega kar jeste. Dober želodec pomeni dobro razpoloženje. — Zavarujte si moč svojega želodca z uživanjem Severovega želodečnega grenčeca.

Cena 50c in \$1.00.

V vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:
za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:
za celo letokron 10
za pol letakron 5

Prvi svobodnostni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
sledi:**"Glas Svobode"**
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

Cleveland, Ohio.

V mesecu avgustu.

Meseca avgusta t. l. je minolo leto, odkar se je pričel boj faranov proti župniku Hribarju. Že prvi shod nezadovoljnih faranov je pokazal, da se je tlačena para pričela dvigati proti svojemu župniku, izkorščevalcu.

Kar se je govorilo do sedaj na šestih shodih je nemogoče vse povedati, ker bi bilo treba napisati debelo knjigo.

Omeniti nam je le zadnji shod faranov, ki se je vršil v Knavsovi veliki dvorani.

Shodu je predsedoval znani prvoboritelj, Anton Grdina, ki noče vkloniti svojega tilnika župnikovi prepotenci. Z jedernatimi besedami je pojasnil pomen shoda nekako tako le :

"Dragi farani! Danes smo se zbrali šestih v posvetovanje, da zmagamo nad krivico, ki nas dolgo let sem tare in biča. Danes je minolo leto, odkar smo se dvignili proti našemu izžemalcu, našemu župniku. Bila je dolga vrsta bojev in truda in stalo nas je mnogo žrtev, dasi nismo dosegli nič! (Nemir med zborovalci.) Bili smo oblokati pri škofu in njegovemu tajniku. Sprejeli so nas vselej prijazno in obljubili vse — da resnica mora na dan. Odšli smo. A čez mesec dni smo se zopet vrnili, ker nismo dobili odgovora. Ali ta pot nas niso niti pustili do škofa. (Klici: Vsi so glih!) Povedalo nam se je, da škof nima časa vkvarjati se z nami. (Klici: Se bomo pa z njim.) Napisali smo vse pritožbe občinstva, ali škof jih ni vzel v pregled. Hodili smo od Kajfeža do Pilata, a danes smo tam, kjer smo bili pred letom dni. Hribar se nam je pa rogal raz leco, češ, da smo oslički in norci, ker se bojujemo proti njemu, ker dosegli ne bomo ničesar, saj se škof za nas še ne zmeni. Tako se nam je rogal, ker smo iskali pravice.

Jaz pa nasproti Hribarju trdim, da za naše pravice ne odjenjamo, dokler ne zmagamo. (Klici: Živijo Grdina.)

Ko smo škofovemu tajniku razložili vse naše pritožbe, se je za glavo prijel in dejal: "Kaj? Vse to se go di pri Vas?" Ko smo mu še povedali, da je odšel minoli teden od smrtne postelje nekega poštenega moža, ne da bi mu podelil sveto-tajstva, je izrekel te le besede: "Temu se mora narediti konec!"

A kje smo danes? Tam, kjer smo bili pred letom dni. (Nemir in klici: To je duhovniški humbug!)

Vsled tega Vas farani danes vprašam: Ali naj zmagamo, ali podležemo. (Klici: Zmagamo.) Ako podležemo, zasramovali nas bodo tudi v bodoče in Hribar nam bode v lice klical: Oslički! Ako pa zmagamo, bomo pa lahko rekli, da je zmagala resnica.

Danes se odločimo. Zmaga ali poraz? Ako ste za zmago tedaj gremo vsi pred cerkev, da dokazemo skupno solidarnost, da se ne bojimo Hribarjevega pretenja, ker duhovniki a la Hribar nimajo mesta pred altarjem." (Klici: Tako, ta-

koj!)

Predno je ljudstvo ostavilo dvorano, so štirje možje dvignili imenovanega govornika, ki je približno še enkrat to le povedal: "Teptani in bičani farani! Ali ne čutite udarcev od zgoraj, ki Vas dosegajo? Ali ne občutite zaničevanje Vašega lušnega pastirja? Ali niste slišali skozi eno leto dovelj grdobije in pohujšanja? Doživeli ste, da se odrekajo svetotajstva na smrtni postelji in kako si pridobiva premoženje. In kaj se je storilo proti temu? Nič!"

Ako bi v mrzli zimi kak bos in od mraza tresoč se revež izmaknil v prodajalni par čevljev, ali bi ne šel lastnik po policaja, da bi ga zaprl radi para čevljev, da bi pomnil, kdaj se je lotil tuje lastnine?

In česar pa ste storili dragi rojaki, ko čutite na lastnem telesu, da Vas Hribar izsesava? — — — Naša dolžnost je, da se postavimo po robu, da pride Hribar tja, kamor spada — v zapor! Dvigni se vboga para! Pokažimo, da se ne damo zaničevati in da bomo lahko rekli: Hud je bil boj, a zmaga je naša!"

Sedaj so se dvignili vsi farani in odšli pred cerkev, kjer so jih čakali od Hribarja najeti policaji. (Nekateri so govorili, da so Hribarja stražili vrje policaji — v župnišču. Jaz nisem nikogar videl. Opomba poročevalca.) Odbor je sel takoj k mežnarju in zahteval cerkvene ključke, katerih pa mežnar ni hotel izročiti. Sedaj so pa možje ob odobranju vsega občinstva zabili vse vhode, ki vodijo v cerkev. S tem činom se je dokazalo, da ogromna večina ne simpatizira z Hribarjem in njegovim početjem.

Ljudje so se pričeli mirno razhajati, kar neki policaj mirno stoječega farana ob cerkveni ograji hoče aretirati. Temu se je pa ljudstvo uprilo. A tu pridrdra naročen policijski voz z desetimi dobro rejenimi postopači, oboroženimi z revolverji in gorjačami.

Tako se je završila impozantna demonstracija, ki dokazuje, da se je slovensko ljudstvo v Clevelandu pričelo zavedati. Vsa stvar bi bila končala povsem mirno, ako bi ne bilo vteknilo vmes svoje prste neko neznančno človeče, ki hoče postati baje drugi svetnik za Hribarjem. Le to človeče je skalilo mir in posledica tega je bila aretacija 7 faranov, ki so bili proti majhnemu poročtvu izpuščeni.

Hribar je dal drugi dan aretirati še 4 farane, da je zakostil svojemu maščevanju. A bili so še isti dan izpuščeni, obravnava se bode pa vršila dne 6. septembra. Tudi cerkveno sodišče je bilo sklicano dne 23. avgusta. Izmed 60 prič, je bilo prvi dan zaslišanih le 6. (1 moški in 5 žensk.) Drugi dan so bili zaslišane še druge priče, tretji dan pa Hribarjeva stranka. Težko se bode tem potom kaj doseglo. Vrana vrani ne izkljuje oči! O izidu obravnave pred cerkvenem in posvetnem sodišču pa poročam prihodnjič.

Vsi clevelandski listi so obširno poročali o demonstraciji, le klerikalna "Nova Domovina" je farane nagnala z mršavinimi kravami. Za ta infamen napad bode pa dobila na prvem shodu tudi pošten odgovor.

Aldridge, Mont.

Cenjeni urednik! Upam, da bode te priobčili ta dopis v priljubljenem delavskem listu "Glas Svobode". Ako hočemo, da se naš tužni delavski položaj zboljša, potem je potrebno, da svoje žalostne razmere obelodanimo, da tudi občinstvo, ki stoji delavskemu gibanju apatično nasproti, se uči spoznavati, da so naše zahteve upravičene, da je naš položaj v resnici robski in da je treba zboljšati ta položaj.

Leto dni je minolo dne 20. avg. t. l. ko je tukaj premogokopna družba "Montana Coal and Coke Co." zaprla vse rove, da bi vničila organizacijo tukajšnjih premogarjev, ki se imenuje "Western Federation of Miners". Tu je kakih 300 do 400 delavcev, večinoma samih Slovanov.

Mary, vodja tukajšnje premogokopne družbe, ni le izborna priganjača, ampak sne tudi svojo besedo, če to kapitalistom kaj nese.

Dne 18. maja t. l. smo se pobotali prvič. V pogodbi se je sklenilo,

da se mora najprvo sprejeti v delo vse stare delavce, potem pa še le nove.

Komaj smo pričeli z delom, je pa vodja Mary sprejel enega starega, po tri ali štiri pa nove. Delali smo tako kakih 6 tednov. Ko smo uvideli, da je vodja Mary požrl dan besedo kakor sestradan pes kost, smo bili prisiljeni zastavkati v drugič. Dasiravno je druga stavka trajala le pet tednov, vendar je bila huda borba za premogarje in obstanek naše unije. Le krepka volja in energičen nastop organiziranih premogarjev sta provzročila, da je bila popolna zmaga na strani premogarjev. Dosegli smo vse glavne točke, katere smo zahtevali, dasiravno imamo tukaj nekaj tacihih navideznih unijskih mož, ki še štrika niso vredni. Z delom smo zopet pričeli dne 21. avgusta.

Bede in siromaštva tukajšnjih delavcev menda ni treba še posebej opisati, ker vsakdo ve, komur so ameriške delavske razmere količkaj znane, da se mora delavec za vsaki košček kruha posebej boriti s požrešnimi kapitalisti, ki izsesavajo vbogo delavsko parijo do skrajnosti.

Cenjeni rojaki! Naša zmaga je zopet dokaz, kako koristne so delavske organizacije za delavce. Pri kapitalistih je že v navadi, da se nekaj časa hlinijo, potem pa naskočijo delavce, ko se delavci najmanj nadejajo kakega napada.

Vsi za enega v silo, eden za vse, ako je treba! To bodi naše geslo. Resničen je pregovor, ki se glasi: "Sloga jači, nesloga tlači!"

Iskreni pozdrav vsem zavednim delavcem, "Gl. Sv." pa obilo naročnikov. Mat. R—k.

Na prodaj

posestva proti takojšnemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

I. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

PLITE
BIJENO VINO TRIGLAV
in
izločeno grenico Ban Jelacich, ki
se izdeluje 558 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Izde se pošilja agente
po vseh mestih.

Čez malo časa ima odpluti prvi parnik novega parobrodne družba. Mnogo naših rojakov kupilo si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi donaša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebno pa delničarjem. — Priporočamo toraj, da uaj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje popolnoma koristi tega družba, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar popolnoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

*Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabave večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! —
Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

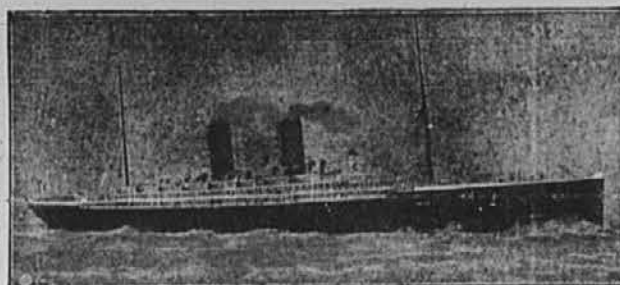
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

— LE 6 DNI NA MORJU —

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dosepe parnik v Havre, odpotujejo potniki takoj z vlakom proti svojemu cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE,

glavni agent za Ameriko in Canada,
32 Broadway, New York.

MARICE W. KOZMINSKI,

glavni agent za zapad,
71 Dearborn St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE! PROSTI PRIGRIZEK!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnimi kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrizno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190.....

Ceki, menice (träte) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.

Nadzorni: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOB MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Do sedaj prijavljeni delegatje za glavno zborovanje S. N. P. J. v mesecu septembru t. l.

Ivan Stonich, za društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.
 Matija Strohen, za društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.
 Matija Pečjak za društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.
 Nace Zlemberger, za društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.
 Frank Miklaučič za društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.
 Josip Matko, za društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.
 Frank Levec, za društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.
 Louis Logar za društvo "Trunjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.
 Mike Zugel za društva "Edinost" št. 12 v Murray, Utah in "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.
 Josip Kunčič, za društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.
 Pongrac Jurše, za društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.
 Martin Skala za društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.
 Karol Mackovšek, za društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.
 Anton Roje za društvo "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.

POOBLAŠČENI DELEGATJE.

Anton Mladič od društva "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.
 Frank Klobučar, od društva "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.
 Martin Konda od društva "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.
 Martin Konda, od društva "Edinost" št. 13 v Wheling Creek, O.
 Frank Klobučar, od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.
 Dan Badovinac od društva "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.
 Frank Klobučar, od društva "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.
 Martin Konda od društva "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.
 Martin Konda od društva "Saurauca" št. 24 v Jenny Lind, Ark.

Pristop.

K društvu "Edinost" št. 12 v Murray, Utah.: Josip Markovič št. 1106. Društvo šteje 17 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Matija Ožanič št. 1104; Paul Ožanič št. 1105. Društvo šteje 50 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Karol Bažata št. 1103. Društvo šteje 39 udov.

Suspendovanje.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: Ivan Taučar št. 315. Društvo šteje 57 udov.

Od društva "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Ivan Roje št. 824; Josip Drap št. 827; Frank Velkoverh št. 851; Mihael Hauptman št. 852; Martia Potnik št. 853; Ivan Košir št. 855. Društvo šteje 38 udov.

Odstop.

Od društva "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Simon Kaučič št. 56. Društvo šteje 72 udov.

II. glavno zborovanje S. N. P. J.

se prične v torek zjutraj dne 5 septembra 1905 v Chicagi, Ill. katerega se vdeležijo sledeči osrednji odborniki:

Ivan Stonich, predsednik; Martin Konda, tajnik; Frank Klobučar blagajnik. Nadzorovalni odbor: Dan Badovinac, Anotn Mladič in Ivan Verščaj.

Vsi delegati naj uredijo tako svoje potovanje, da bodo dne 4. septembra že v Chicagi. Vsak delegat mora prinesiti s sabo poverilni list dotičnega krajevnega društva, katerega zastopa. Poverilni list morajo podpisati in potrditi z društvenim pečatom predsednik, tajnik in zastopnik krajevnega društva.

Poverilni listi za pooblaščenca naj se pa pošljejo osrednjemu odboru. Cas prihoda naj se naznani br. Ivan Stonichu 559 So. Centre Ave., Chicago.

Vozni listek mora vsak delegat sam kupiti v Chicagi in nazaj. Ako železniškemu agentu razobložite pomen potovanja, dobite vozni listek, nekaj ceneje. Od železniškega agenta zahtevajte tudi pobotnico za vozni listek. Proti tej pobotnici dobite od osrednjega odbora denar, katerega ste izdali za vozni listek. Tudi za čas prihoda v Chicagi bode zvedeli pri železniškem agentu. Ta čas prihoda morate naznaniti br. Ivanu Stonichu, da vas bode odbor pričakoval na pravem kolodvoru. Vsakdo naj ima s sabo tudi društveni znak, radi medsebojnega spoznanja. Z bratskim pozdravom **MARTIN KONDA, I. r. tajnik.**

Na prodaj pod jako ugodnimi pogoji šest mesecev rabljeno pohištvo, obstoječe iz 2 postelj z vso opravo, 2 peči, 8 stolov, 2 miz itd. Pojasnila daje upravništvo "Glas Svobode".

Prosimo vse tiste, ki so mi v sorodu, da se me spomnijo, kedar bodo imeli kaj evenka v žepu. Ako bi ta blagohoten opomin ostal glas vpijočega v puščavi, jih bom pa z imenom prijavil v vseh listih. A. Krishna, Oat Hill, Cal.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. YOKOUN,** 544 Blue Island Ave.

Prporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejšo žganje in pristna, naravna vina. Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni. **JOS. JERAN,** 459 W. 18. St. Chicago, se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Desplaines ulici in voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila pivo prve vrste, pristna naravna vina in izborna žganje.

Unijeke smodke na razpolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESELICO

priredi po zaključku drugega glav. zborovanja S. N. P. J. društvo

"SLAVIJA" št. 1 S. N. P. J.

V SOBOTO ZVEČER DNE 9. SEPTEMBRA 1905

v Narodni dvorani na voglu 18. ul. in Centre Ave.

Na veselici sodeluje tudi delavski pevski zbor "OREL".

Vstopnina 25c.

Začetek ob 8:30

Dame v spremstvu vstopnine proste.

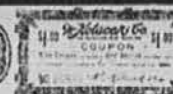
Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice, **Hermanekov angelika balzam** se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja odino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.**Kolačekova specialna razprodaja za ta tedan.**

Letno blago se ne bo oddalo v skladišče, ako ga je le mogoče prodati tudi po nizki ceni. Mi ne gledamo na prvotno ceno, ker moramo razprodati vse zalogo, ker potrebujemo prostor za zimsko blago. Mi vas posebno opozarjamo na blago, obleke, čevlje itd., sploh na vse, kar rabijo šoloobvezni otroci.

Zaloga oblek s hlačami do kolen za dečke — najrazličnejši kroj in blago. Mera: Od 4 do 14 let. Stalna cena \$2.50, znižana pa... **\$1.69**

Zaloga oblek za dečke s hlačami do kolen — izbira evropska. Mera: Od 4 do 14 let. Stalna cena \$3, znižana pa... **\$1.95**

Zaloga oblek za dečke iz dveh ali treh komadov. Mera: Od 4 do 15 let. Stalna cena \$4.00; znižana pa... **\$2.50**

Hlače za dečke do kolen iz finega kašmirja. Mera: Od 4 do 15 let. Stalna cena 39 centa; znižana pa... **25c**

Hlače za dečke do kolen iz črnega ali modrega ševjota. Mera: Od 4 do 16 let. Stalna cena 50c; znižana pa... **35c**

Črne deške hlače do kolen — iz črnega "corduroy". Mera: Od 4 do 15 let. Cena... **45c**

Obleke za deklice iz finega perkala, šembrega ali ginghama — kroj najrazličnejši. Mera: Od 6 do 14 leta. Obлека stane le... **89c**

Zaloga deških čepic iz finega volnenega blaga. Stalna cena 39c, znižana pa... **25c**

Šolske bluze iz rdečega, modrega ali rjavega blaga, s širokim in okrašenim ovratnikom. Mera: Od 6 do 14 leta. Cena za bluze le... **\$1.48**

Pisane deške srajce — z mehkim ovratnikom, temne ali svetle barve. Mera: 12 do 14. Stalna cena 25c znižana pa... **19c**

Fine deške srajce najrazličnejšega kroja. Mera: 12 do 14. Stalna cena na 50c; znižana pa... **31c**

Volnene vrhne jopice za dečke — ovratnik na zaponko. Stalna cena 75c; znižana pa... **45c**

Deški in dekliški "vojaški sweatri" razne barve. Stalna cena 75c; znižana pa... **59c**

Nogavice za otroke — črne barve in dvojnoro peto. Mera: 4 do 9½. — Stara cena 15c za par; znižana pa... **10c**

Dekliške nogavice razne barve in dvojnoro peto. Mera: 5 do 12½. Regularna cena za par 19c; znižana pa... **12c**

Prodajalci: Fr. Stonich, John Kremesec in Fr. W. Zathurecki. Vprašajte po števil. 22, 12, 3.

Dr. Kolaček & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— "Naši Zapiski", edina slovenska znanstvena revija ki stoji na višku časa, bode izdala ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani posebno številko, ki bode posvečena našemu žensalnemu pesniku dru. Francetu Prešernu. Ta slavnostna številka bode stala 50 h. Denar naj se direktno pošlje na ta le naslov: Upravništvo "Naši Zapiski" v Ljubljani. Sploh pa vsem rojakom v Ameriki toplo priporočamo, naj si naroče to izborno revijo, ako si hočejo svoje znanje razširiti. Saj stane za celo leto le 2 kroni in 80 h.

— "Slovenec" poroča o pedesetletnici katoliškega rokodelskega društva, kakor da je bil to svetoven dogodek. Skoraj dve strani je porabil za to poročilo. A čeprav se postavlja kakor petelin na gnoju, se vendar vidi, da ni zadovoljen. Nikakor ne more zatajiti svoje jeze, da Ljubljana še ni klerikalna. V uvodu svojega poročila pravi: "Nismo opazovali večeraj v Ljubljani tistega hrupa, s katerim se spremlja v Ljubljani vsak najnavadnejši in najbrezpomembnejši društveni pojav, tudi "slavnostnega lica", katero včasih ob čisto nepotrebnih prilikah kaže naše mesto, si to pot ni nadelo". Pa je res jeze vredno. Par tednov so delali klerikalci reklamo, da jih niti Nučič ne doseže, a v nedeljo ni bila Ljubljana niti okinčana z zastavami. In katoliškemu sprevedu niso delali niti špalirja po ulicah. Par tercijski je stalo pred nunsko cerkvi in par kočij, drugače se pa prokleta framasonska Ljubljana ni hotela niti zmeniti za velikanski dogodek. Sam Bonaventura je blagoslovil rovo zastavo, pa niti to ni "vleklo"! Da, "vera peša".

"Rd Pr."

— Samo za rokodelske pomočnike se ni na slavnosti nihče zmenil. Strašno mnogo se je govorilo o rokodelstvu sploh, o obrtni politiki, o Kolpingovih idejah, o srcu Jezusovem, o krščanskih načelih, nevarnosti njegovih idej, a niti besedice ne o rokodelskih pomočnikih, o njih potrebah, željah, ciljih. A družbi je ime "katoliško društvo rokodelskih pomočnikov". Kajpada — imenu se ne sme verjeti. Ime je lažljivo. Pomočniki, če jih kaj imajo, so za štafažo; gospodarji društva pa so "katoliški" mojstri in popi. Mojstrom so dajali medalje in pomočniki so imeli pravico, čestitati jim za to. Katoliško načelo: Pomočniki so za mojstre na svetu.

"Rd. Prap."

— Sila važno je, ako čaka kak škof vlaka "Slovenec" ima v ponedeljski številki sledečo notico: "Tržaški škof dr. Nagel je potoval v soboto skozi Ljubljano. Na ljubljanskem kolodvoru je čakal vlaka". "Slovenec" bi moral svojo metodo še dalje izvajati; kajti kar naredi škof, je vedno važno. Prihodnjič pričakujemo sledečo ali podobno notico: "Ljubljanski knez in škof Bonaventura je danes ob 1. uri in 20 minutah kihnil. Potem se je u-seknil. Róbec je bil modre barve."

"Rd. Prap."

— Nikdarsita bisaga. V ljubljanski okolici sta živela kaplan in župnik, katerim je za njune potrebe vedno denarja primanjkovalo. Ljudje so sicer pridno nosili v farovž piščance in druge take zemeljske dobróte in tudi "ofer" šport se ni zanemarjal. Da bi se ljudje "ofru" ne uprli, je bil napovedan po navadi za cerkvene potrebe, ljudstvo, kateremu je mnogo več za božjo čast nego za lastni pobiljšek, je prinašalo obilno darov. Fajmostru in kaplanu je sijala vesela zadovoljnost z okroglih obrazov. Šla sta v zakristijo in preštevala denar, ter ga delila med seboj po bratovsko. Tu pa se nekoč odpro zakristijska vrata in noter stopita cerkvena

ključarja. Takoj naznanita namen svojega prihoda, namreč da sta prišla po denar, nabran danes pri ofru, ker to je cerkven denar, cerkvena last. Župniku je ta nepričakovani prihod "ključarski" naravnost sapo zaprl in nobena beseda ni prišla iz njegovih ust. Ne tako pa kaplanu. Zgrabilvi krožnik z denarjem zakriči: "Prokleti hudiči, tako se predznete nas božje namestnike sumničiti, da hočemo zase denar spraviti, ko garamo za vas pregrešne lumpe, da sprosimo za vas božji blagoslov in vas spravimo v nebesa. Ali je to kaka zahvala? Glejte, da se poberete, drugače vas bom kaj družega naučil". Črna zgaga si je zavihal rokave ter skočil pred moža in vihtel proti njima svoje pesti. To je vspodbudilo tudi fajmostra, da je zarežal nad ključarjema: "Ali mislite, da sem danes zastonj peto mašo bral?" Vendar je bilo vse divjanje zastonj. Ključarja sta odločno zahtevala denar, ki sta ga naposled tudi dobila, tako da sta se fajmošter in kaplan obrisala pod nosom. To se je zgodilo jeseni. Prišli so Vsi Světi t. j. dan z največjim postranskim zaslužkom. Vsak očenaš je po "zeksarju" plačan, da pridejo v vica h trpeče duše kar gorke v nebesa. Naš župnik je dobil ogromno število očenašev, toliko da bi jih ne premolil cel dan če bi jih hotel vse zmoliti. Treba si je pa znati pomagati. Mežnarja je napodil, da mu je "odgovarjal". sam je pa jemal kar po pet duš v vica h v en očenaš in molitev je bila končana v par urah. Tako je fajmošter z lahkoto zaslužil par desetakov. Tu pa se je oglašil mežnar in zahteval tudi nekaj plačila. In župnik mu je vrgel dve desetici, češ: "za tvoje delo imaš že zadosti." Ta dva slučaja, ki sta do piščice rešnična, osvetlujeta jasno nikdar sito duhovsko malho, ki gleda le nase, pa naj njen bližnji lakote poginja. Naši duhovniki pa bodo toliko časa lahko molzli nevedno ljudstvo, dokler bo država pripuščala, da bodo smeli popolnoma po svoji volji in samogoltnosti nakladati narodu ogromno breme raznih ofrov, ki imajo vsi namen le duhovski že itak presiti in ogromni želodec še bolj nabasati. To so požeruhi, ki znajo žreti. "Slov. N."

— Znat' se mora! Očetje Salezijanci, ki so se nedavno tega vgnezdili v bližini naše Ljubljane, niso samo večši berači, ki znajo izprešati zadnje vinarje iz nevednega in nerazsodnega ljudstva, oni so tudi "prefrigani" trgovci, ki bi delali vso čast najpremetnejšemu židovskemu kramarju. Pred kratkim so pričeli trgovati z vratnimi verižicami, na katerih so pritrjeni obeski z raznimi svetimi podobami. Te verižice prodajajo pobožnim ženskam, ki bi jih naj kot blagoslovljene svetinje nosile okrog vratu, po 2K 40 v, naglašajoč, da niso samo "močno" blagoslovljene, marveč da so tudi izdelane iz dragocene kovine. Neka oseba, ki ni prav verjela tem zatrdilom, je nesla tako verižico v preizkušnjo k nekemu tukajšnjemu zlatarju. Ta je konstatiral, da so te verižice iz navadnega medu in da niso več vredne, kakor 24 vinarjev. — Pobožni očetje Salezijanci prodajajo torej blagoslovljene svoje verižice desetkrat dražje, kakor so vredne, in v taknejo pri vsaki verižici masten dobiček v svoj žep. Radovedni smo, kaj je "svete" verižice tako gorostasno podražilo, ali sveta podobica, ki se nahaja v obeskih, ali morda "ta večji žegen", ki baje tiči v teh verižicah? Takisto pa bi bili hvaležni tudi slavni politični oblasti, ako bi nam pojasnila, da-li je ona dala očetom Salezijancem "patent", da smejo prodajati ljudstvu stvari brez vsake vrednosti s tako velikanskim dobičkom! "Slov. Nar."

Somišljeniki naročujte in drpo-ročujte svoje časopise.

Mirko Vadina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumb-e, zastave in druge prebšćine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišće in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besed nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUCAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

Trinerjevo, zdravil-
no, grenko
vino

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in včinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne tpuke so, ako ne morete vžiyati hrane ne vsled revščine, ampak vsled boleznii.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč.

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILLO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Zenitovajske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične neprilike.
SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako bolezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušnega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponasati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni voltini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, preludo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nadihu, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (heme-roidi), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri; otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovjših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi za dostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se vam zato z mojim možem zahvaljujema in vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi vam pošiljam mojo sliko in vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam vas doberdelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Pet očenašev za obresti. V skrajno klerikalnem listu "Konstanzer Nachrichten" je čitati v št 149 sledeči inserat: "Kateri ljubeznivi gospod ali dama bi z božjo pomočjo povsodil neki vdovi in hčeri, ki sta v stiski, 120 mark proti vračanju mesečnih 5 mark in vsakodnevni molitvi pet očenašev in "češčenasi-marij". Ponudbe je po šiljati pod "K. S. 100" na upravo našega lista." — Ako klerikalni bogataši kaj drže do očenašev, bodo "stiskano" vdo-vo gotovo obsuli s posojili.

— Delavcem se priporoča, naj bodo potrpežljivi, zadovoljni, delavni, pridni, pobožni, skromni, naj v bogajo gosposko, ponižno pozdravljajo kapitaliste in naj bodo vsaki trenotek pripravljeni umreti za domovino. (Ako tega ne zvrše, ni so po nazorih Sakserjevih mamelukov vredni, da žive. Opomba vajenca.)

Ako bi dotični, ki delavcem to svetujejo, živeli v istih razmerah, kakor delavec, tedaj bi vpili, da se jim godi grozna krivica. Sploh so pa ti svetovalci že danes leni, zapravljivi, sploh jim vsako najmanjše delo grozno smrdi.

Dotični, ki se zgražajo nad tem, da delavec za sebe in svoje zahtevajo boljše življenske razmere, dražijo in izzivajo delavce s svojim postopaškim in lenuškim življenjem.

Dotični pa, ki delavcem priporočajo pasjo poslušnost napram gosposki, kupujejo gosposko in zakone. Mesto da bi domovino ljubili, ali celo za njo umrli, osleparijo in okradejo svojo domovino. Za umiranje za domovino hočejo imeti le delavce, ki ne posedujejo nič.

— Socializem na Japonskem od dne do dne bolj zanima širšo javnost, odkar so pričeli na Japonskem preganjati socialiste. Ker so socialisti potom krute vlade sedaj primorani molčati, pa toliko glasnejše govore o socializmu japonski aristokratje — nasprotniki socializma.

Se ni dolgo, ko je mark Ito govoril proti socializmu. Tudi baron Kijoura, trgovski minister je pred dvem meseci v daljši govoranci pobijal socializem. Tudi dr. Kuvada, član višje zbornice je povedal nazore svojih stanovskih tovarišev o socializmu. Vsled tega je tudi "Nippon", najbolj nazadnjaški list na Japonskem primoran priznati da je vpliv socialistov na Japonskem že tako velik, da se jih ne more prezirati.

Ti pojavi so za bodočnost velpomenbni! Kakor se je v družih deželah razvila mogočna ideja socializma, istotako se bode tudi razvila na Japonskem, če je to japonskim mogočnejšem vseč ali ne.

— Kakšna posledice rodi vojna v nemški zapadni Afriki, je razvidno iz poročila nadporočnika grofa Schweinitza, ki kot očividec podaja širšemu občinstvu to turobno sliko.

Na kakem 150 kilometrov dolgem potu je našel na tisoče glav mrtve govedine. Okostnjaki ljudi in konj leže razstreseni v puštinji in kažejo strašno pot, po kateri je smrt grozno kosila. Kjerkoli je malo bolj gosto grmovje leži na stotine živalskih okostnjakov, ker je žejna živina v senci iskala zavetja pred zgočimi solnčnimi žarki. Na nekaterih mestih so od žeje umirajoči ljudje izkopali z rokami do 20 čevljev globoke jame v pesku, da bi prišli do vode. Toda zaman! Ljudje in živina so poginili vsled žeje. Med umrlimi je tudi na tisoče žensk.

In vzlic temu, da se vojna tako barbarsko nadaljuje, ni vstaja Hererov končana, kar dokazujejo napadi, katere Hereri izvršujejo kar pri belem dnevu. Koliko Hererov se dandanes še bojuje, tega ne more nihče povedati. Od 80 tisoč

"Hererov" jih je do sedaj v boju padlo le kakih 14 sto. Vdalo se jih je do koncem maja le 1853 mož in 6187 žen in otrok. Ako jih je 10 tisoč poginilo vsled žeje, je vendar še družih 10 tisoč ali še več ki nadaljujejo boj proti tujim, belim roparjem.

Zopet bo treba nekaj milijonov mark in nekaj polkov vojakov, ako se hoče vdušiti upor Hererov. In to žrtvovanje nemških proletarcev v pisanim jopiču in ta moritev Hererov se vršita v interesu nemških kapitalistov.

— Barbarizem! 140 smrtno ranjenih mornarjev so na ruski bojni ladiji "Orel" pometali v morje, ker so s svojim ječanjem demoralizirali druge mornarje ob topovih. Lahko ranjene so pa privezali k jadernikom, da niso bili na poti drugim mornarjem v bitki. Vojna vzbuja v človeku prave zverske lastnosti!

— Lurška mati božja. V Dournezu na Francoskem so zastavkale delavke, ki se pečajo v tvornicah s konzerviranjem sardel, ker so po pogodbi, katero so izsilile potom organizacije plačane na uro. Ali podjetniki so hoteli zopet vpeljati akordni zistem ali plačilo ovi komada. Te delavke so vse, le socialistinje ne, kar dokazuje naslednja dogodbica. Predno se je pričelo s tajnim glasovanjem za ali proti akordnemu delu, so nasprotnice akordnega dela obljubile svečo za 16 frankov lurški materi božji, prijateljice akordnega dela so se pa obljubile na božjo pot v Lokronon, da bi mati božja njim v prid pri glasovanju zamenjala glasovnice. 954 delavk je glasovalo broti akordnemu delu, 21 pa za akordno delo. Torej je le želeti, da bi vselej zmaga lurška mati božja, če se gre za interes delavk!

Velika naročba.

G. Jože Triner, dobro poznani izdelovalec Trinerjevega, zdravilnega grenkega vina je poslal minoli teden železniški voz tega izvrstnega pripomočka v New York. To je najboljši dokaz, da je ta pripomoček vsestranko priljubljen.

G. Trinerja specialiteta je našla kmalu ljubitelje v vseh narodih. Gotovo je to vino najboljši pripomoček proti vsem boleznim, ki pomagata vsakemu, nikomur pa skoduje. Ako potrebuje moči, ali če vam jed ne diši, tedaj ne dobite boljšega leka kot je Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Ta pripomoček okrepeča želodec, očisti kri, pomnoži moč mišic, potolaži živce, vzdržuje zdravje in podaljša življenje.

Dame, ki so blede in slabotne, katere vznemirja vedno glavobol, naj ne rabijo drugega pripomočka. To domače zdravilo bi moralo biti v vsaki družini.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob". Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. poštnine prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglesi za pojasnila pri upravnistvu "GLAS SVOBODE".
683 Loomis St. Chicago, Ill.

Vsem članom slov. soc. kluba v Chicagi na znanje.

Prihodnja seja slov. soc. kluba v Chicagi bode v četrtek dne 7 septembra t. l. ob osmi uri zvečer v "Narodni dvorani" 587 S. Centre A. Radi važnega dnevnega reda je neobhodno potrebno, da se vsi člani te seje vdeležijo.

A. Poravne, predsednik.

4000.

čas primerna povest iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Niemaha napisal

dr. Nevesekdo.

IX.

Izbrali so si svojega govornika, gospoda rdečih, zalitih lic in okroglega trehupa. Vso noč je koval primeren ogovor; čuda torej ni, da mu teče sedaj beseda kakor med. Najprej blagoslovlja sebe in ves kapitelj "strože observancije", da so po božji milosti učakali čase najnovejšega presvetlega dekreta. Zahvalja višjega pastirja za milosti in dobrote, katere odsevajo iz tega degrata. Na dolgo in široko razklada, kako je nekje v stari knjigi izteknil izrek, da podpira gospodinja hiši tri ogle, mož pa samo jednega. Bistroumno, kakor je bilo dano gospodu rdečih lic in okroglega trehupa, dokazuje, da je omenjeni izrek pristno zlato, ki bodi čislano tudi v sedanjih dobah. Prestopivši na podrobnosti, našteva opravila, bremena, sličarno korarško hišo. Koliko je treba pometati, beliti, čistiti, umivati, prišivati gumbov, pospravljati, in vse to dan za dnevom! Koliko se pogubi, koliko pokrade! Kako vse drugače bude, če se dobi gospodinja, ki bude hiši podpirala tri ogle in katero bodo s hišo družile marskatere dobroti. Nato prestopi na vzvišeno stališče ter hvali Boga in škofa, da se mašnikom sedaj godi tako dobro. Dokazuje pa zopet toli bistroumno, kakor po navadi, da so bili nekdanj krutejši časi, ko so mučili in morili Gospodove služabnike. Živo opisuje poslušalcem, kako je bilo tedaj, ko so barbari pribili svetega Petra na križ in obglavili svetega Pavla. Govori o preprostih dušah, da cela prepričan, da se takšni časi ne morejo več vrniti. Govornik pa razklada jako ognjevo, da žive mašniki sedaj še srečno in mirno, da se pa lahko čez noč izpremenijo razmerje, da se vzpeta barbarstvo in liberalstvo do nekdanje mogočnosti svoje. "In ako nas bodo," govori svetlolični mož, razzvnet od svetega ognja, "in ako nas bodo preganjali, kakor so nekdanj preganjali Kristusove apostole in učence, ako nas bodo vlačili po shodnicah in nam grenili vsak trenutek življenja, kje naj si iščemo prave ljubezni in tolažbe, če ne pri tovarišcah, podeljenih nam po najnovejšem svetlem dekretu?" Nato se postavi na strogo cerkevno stališče, ki je vselej in povsod odločilno kanonikom "strože observancije". Po njega prepričanju bi smel in mogel trditi le duševn slepec, da bi bil najnovejši presvetli dekret cerkvi kot takšen na kvar. Ravno narobe! Ponovil bi se oni čisti in blaženi Benjaminov rod, odprl bi se studenec, iz katerega bi sveta cerkev zajemala svoje mašnike, po rojstvu že namenjene za svoj poziv. "Ako bi sam blaženi Anton on Kala" — tako konča kanonik svoj govor — "zasedel stolico Svetega Nikolaja, menimo, da bi izdal prav ta presvetli dekret, s katerim si je tvoja prejasnost in premlost pomnožila slavo in mir!"

"In vi hočete biti deležni dobrot svetega dekreta?" vpraša nadškof. "Hočemo! Soglasno smo sklenili!"

"Vsi?"

"Vsi!"

"Stopite k služabniku Gregoriju, in ta piši!"

Vseh štiristo kanonikov se gnete okrog mize ubogega Gregorija, in ta piše, da ga prstje bole in da mu znoj kaplja na beli popir, kamor zapisuje svojih kanonikov srčne želje.

Sivi nadškof pa v tem vzprejema druge prošilce. Prihajali so, kakor prihajajo ose na medeno hruško, in vrata so si podajali iz roke v roko. Polnoštevilo se je zbrala vna "skrajna" stranka, in vsakdo v nje vrstah je gojil željo, da bise ude-

ležil dobrote najnovejšega presvetlega dekreta. Višji pastir pa je pod težo svojega zlatega ornata kar omagoval na zlatem prestolu, in zelo sem se čudil, da ga ni tedaj treščila kap v smrti temne prepade. Iz težka dvigne trudno lice in z mrtvim pogledom premeri zbrane prošilce v širi dvorani. Vsi pričakujejo, težko pričakujejo končne odločbe.

"Vsi ste zbrani," prične arhipiscop, "in polnoštevilo vas vidim pred svojim prestolom. Niti jednega ne pogrešamo! Pač, pač, Andrej, stari kapelan Svetega Jakopa župe, ta je izostal, njega pogrešamo naše oko! Benedicite! Benedicite!"

Prezgodaj se je razveselil nadškof Martinus; V tistem hipu se namreč odpro vrata, in v dvorano prisope — ker komaj hodi — stari kapelan Andrej. Putika mu je mučila ude, zato mu je postrežnica Anica s flanelo ovila malone vse telo. Pri vsakem koraku zajeti in bi se brez dvojbe zgrudil na svetli tlak, da se ne opira na svojo postrežnico Anico. Ta je kar prišla s svojim gospodom, in ker je imela ravno dan svoje dispenze, nismo se čudili, da je govorila prav veliko.

Ko prijčita in prikrevsata pred nadškofa, zaščeblja takoj:

"Evo naju, in sedaj govori, gospod Andrej!"

Gospod Andrej ne more takoj dobiti besede in gleda kakor zaboden voliček v škofa svojega.

"Govori!" zajezi se leta. "Govori!" zajezi se tudi postrežnica, "sedaj je čas, da govoriš."

"No, no," prične Andrej, "tvoji svetlosti je itak vse jasno. Hvala za najnovejši presvetli dekret! Dober je samo da bi človeka ne trla putika in tisti preklicani kašeljsko vsako jutro!"

"Kaj bi se plazil okrog oglov," zatogoti se Anica, "govori naravnost! Kaj meniš, da je bilo prijetno, ko sem te ovijala deset let? Rada bi vedela, kdo bi te bil! Govori, toda hitro!"

"Saj govorim! Evo dekreta vaše presvetlosti in dober dekret je to. No, če ni drugače, saj se tudi oženim, celo osemdesetletnemu Davidu so dali mlado deklco..."

"Kaj? Mlado hočeš?" zatuli postrežnica Anica. "Dokler sem bila mlada, bila sem dobra, sedaj, ko sem stara, hočeš pa imeti mlado! Lepa je ta! Ali toliko ti povem, če mi jo privedeš v hišo, tedaj me šele spoznaš! Zavijem ji vrat, izpraskam oči in na kosce jo razrežem. Tebi pa ne vem kaj naredim! Vse! Mlado, glej-te no, mlado!"

Zdajci se stari ženski stori tako milo, da se spusti v glasen jok.

"Sedaj, ko se mi nudi velika sreča, sedaj me neče! Je li to krščansko?"

Otira si debele solze z velega obraba in ječi: "To ti povem, gospod Andrej, drago mi plačaš ta trenutek! Mlado ženo in pozneje kopo otrok v hišo, seveda, to bi bilo po tvojih mislih! Ali tako ne bodeva vozila, gospod Andrej, ker veš, kako je, in veš, kaj vse vemo, ti nehvaležnik!"

"Sedaj mine potrpežljivost staremu prelatu; zato veli strežniku, naj odvede čudno dvojico iz dvorane. Čuli smo še pri zaprtih vratih, kako je gmela postrežnica Anica na svojega gospoda Andreja, katerega je stokajočega spravljala po stopnicah. Na svojem sedeži pa se je dvignil nadškof Martinus. Navzlic svoji starosti je stal kakor hrast sredi ravnine. Srd mu je ojeklenl vsak živec, in bliski so mu svigali iz oči."

"Sedaj je končano. Hvala božji Porodnici, da se nam je odkrila resnica! Satan sam nam je zatemnil pogled, da smo begali v temi. Sedaj pa je solnce resnice posijalo v sleharni kotiček, in pred nami stojite v goloti svojih! Služabnik Gregorij, daj nam, kar si zapisal!"

Trepetaje prinese nadškof Gregorij dolgi dolgi svoj zapisnik. (Dalje prihodnjih.)

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis. Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel! C. HOFBAUER.

Lorain, Ohio.

27. avg. 1905.

V Lorainu bodo Slovenci zidali novo cerkev. Prostor v to je že kupljen. Seve bode za vse rojake v Lorainu to, jako težko breme, ker je Slovencev v Lorainu komaj 500. Jaz ne vem, kako pojde s to stavbo, ako ne pride od kje drugod kaka pomoč.

Sedaj opravlja tu vsako nedeljo duhovenska opravila g. Smrekar, o katerem do sedaj ne morem nič slabega poročati. Ali vzlic temu je nekaterim rojakom, ki so vero vzeli v zakup, ne vgaja.

Temu nasproti pa jaz svetujem: "Nikar ne izbirajte!" Morda tudi Lorain doleti sreča, da dobi župnika a la Hribar, ki je v desetih letih iz slov. naroda baje izprešal 100.000 tolarjev, ako se bode preveč izbiralo.

Farji, a la Hribar so srečno s svojim delovanjem dosegli, da se pred cerkvijo vrše demonstracije, da slov. narod nastopa proti božjim agentom, ki nosijo nauk Krista le na jeziku.

Cerkvenemu odboru pa svetujem, naj nikar vsako stvar ne potrdi. Sedaj je še čas, da vse zadeve tako uredi, da bode ljudstvo gospodar v cerkvi, ne pa nastavljeni župnik. Gotovo si nikdo ne želi, da bi se moralo to v Lorainu ponavljati, kar se sedaj vrši v Clevelandu.

Za danes dovelj in upam, da bo treba o tej zadevi še večkrat poročati.

Pozdrav vsem rojakom v Ameriki.

Nov naročnik.

Lorain, Ohio.

24. avg. 1905.

Dne 22. avg. t. l. je tu umrl po kratki bolezni rojak Ivan Novak, star 47 let, doma iz fare sv. Vida na Dolenjskem. Rajniki je bil član nekega katoliškega podpornega društva, iz katerega je pa izstopil mesec dni pred boleznijo in smrtjo. V stari domovini zapuša ženo in 6 otrok.

Pogreb se je vršil dne 24. avg. t. l., troški so se pa pokrili iz nabranih milodarov.

Sedaj smo imeli v Lorainu že dva taka slučaja. Ali je treba, da se v slučaju smrti berači in prosji? Gotovo ne! Mi imamo tukaj katoliška in napredna podporna društva, v katera lahko vsak rojak po svojem prepričanju vstopi. Vsaki rojak je lahko član enega ali drugega podpornega društva, posebno sedaj, ko se v tvornicah še precej dobro dela. Izgovori, "jaz še nimam denarja, bom pristopil drugi mesec", so jalovi in prazni.

Vsak rojak bi že iz ljubezni do svojcev, žene, otrok ali starišev moral biti član ene ali druge jednote, ker so v slučaju nesreče, on in njegovi svojci, vsaj za prva leta rešeni vsega pomanjkanja ali bede. Po toči zvoniti je prepoznati!

Naše društvo Bled št. 17 S. N. P. J. lepo napreduje. Upam pa, da se bode še boljše razvijalo v bodočnosti, ker Slovenci v Lorainu, dasi jih je malo, niso zaspani in mrtvi. Pozdrav vsem čitateljem "Gl. Sv." Frank Vevar.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

150 Slovencev

si zamore še omisliti najpopolnejši s slovenskimi črkami opremljeni pisalni stroj (Typewriter) ker le 150 strojev, model 1904, je še v zalogi. Ti pisalni stroji so zelo priročni, tako, da zamore t pisanja ne vešč človek po par vajah hitro in popolno pisati. Ker so to zadnji komadi, oddamo jih pod tovarniško ceno, komad

po \$12.

Društveni tajniki dobe izdaten popust. — Ker se zaloga hitro manjša naj se z naročili ne odlašajo. P. O. Box 34. HOBOKEN, N. J.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti natančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovratniki izdelani na roke, pavolnata podlaga na ramenih, platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakovrstne uniforme, v čigar izdelovanju smo pravecni mojstri.

Telefon — Canal 1198

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: do 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličn zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. Te vrste ura stank le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Duluth South-Shore & Atlantic železnica.

Vsakovrstna zabavišča ob tej progi.

"Raj za ljubitelje športa".

Srnc.	Medvedi.	Volkovi.
Lisice.	Jerebice.	Race.
Gosi.		Jezerske postrvi.
Ščuke.		Lipani in sulci

Fine udobnosti za ljubitelje športa.

Spalni, jedilni in salonski vozovi pri vseh vlakih. Vsi vlaki so opremljeni z najmodernejšim komfortom.

Za cene, vozni red in knjižice pišite agentu za vozne listke.

J. A. MICHEALSON,
Traveling Passenger Agent,
Grand Rapids, Mich.

MART ADSON,
General Passenger Agent,
Duluth, Minn.